

Образац 2.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ПРИЈАВА
теме докторске дисертације

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) и презиме кандидата:

Александра (Наташа) Петровић

Датум и место рођења (општина, град, држава):

29. 6. 1997, Гњилане, Гњилане, Република Србија

Кућна адреса кандидата:

Адреса кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

Кућни телефон кандидата:

/

Е-mail адреса кандидата:

alek.petrov97@gmail.com

Мобилни телефон кандидата:

Кликните да бисте почели унос текста.

Телефон кандидата на послу:

/

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио основне студије:

Филолошки факултет у Београду

Стечени академски назив кандидата по завршеним основним студијама:

Дипломирани професор језика и књижевности

Година дипломирања:

2021.

МАСТЕР (или МАГИСТАРСКЕ) СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио магистарске или мастер студије:

Филолошки факултет у Београду

Тема магистарског или мастер рада:

Откривање света мајки: мајчинство у романима и поезији Тање Ступар Трифуновић

Стечени академски назив по завршеним магистарским или мастер студијама:

Мастер професор језика и књижевности

Година одбране магистарског или мастер рада:

2022.

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Пун наслов предложене теме докторске дисертације:

**Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској
периодици од 1978. године**

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације:

(обавезно се наводи једна од научних области за које је Факултет матичан – филолошке науке; библиотекарство; културолошке науке и комуникологија)

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације:

(листа ужих научних области налази се у чл. 12 Статута Факултета)

Наука о књижевности, теорија књижевности, српска књижевност, студије културе

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације:

(нпр. српски/енглески/руски језик, српска/енглеска/руска књижевност, фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.)

Студије периодике, студије рода, феминистичка теорија и критика, анализа дискурса

Језик на ком ће дисертација бити писана и брањена:

(уколико се теза не пише на српском језику, кандидат предаје образац пријаве, образложење и биобиблиографију и на српском језику и у преводу на језик тезе)

Српски језик

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

1. Ана Коларић

Звање:

Ванредна професорка

Факултет или институција:

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Ужа област научноистраживачког рада:

Наука о књижевности

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	Ana Kolarić , <i>Periodika u feminističkoj ucionici. Časopis Ženski pokret (1920–1938) i studije književnosti</i> (Beograd: Fabrika knjiga, 2021).
2.	Ана Коларић , „Женска и феминистичка периодика у настави књижевности: теорија и пракса“, <i>Гласник Етнографског института САНУ</i> , изд. 68, бр. 2 (2020), стр. 319-337.
3.	Ana Kolarić , „Uređivačke politike u feminističkim akademskim časopisima“, u Biljana Dojčinović i Ana Kolarić, ur., <i>Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im</i> (Beograd: Filološki fakultet, 2018), str. 24-40.
4.	Ana Kolarić , „Feministička pedagogija i studije književnosti“, u Adriana Zaharijević, Katarina Lončarević, ur., <i>Feministička teorija je za sve</i> (Beograd: FPN, IFDT, 2018), str. 57-76.

5.	Ana Kolarić , <i>Rod, modernost i emancipacija. Uredničke politike u časopisima Žena (1911–1914) i The Freewoman (1911–1912)</i> (Beograd: Fabrika knjiga, 2017).
----	--

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор **1**.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора

Име и презиме ментора:

2. Жарка Свирчев

Звање:

Виша научна сарадница

Факултет или институција:

Институт за књижевност и уметност

Ужа област научноистраживачког рада:

Наука о књижевности

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	Svirčev, Žarka (2024). „Feministički diskurs neoavangardnih tekstova Judite Šalgo”. U: <i>Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova / The Identity of Female Artist in Serbian Modern Art: collection of papers</i> (ured. Nataša Crnjanski), 165–179. Novi Sad: Akademija umetnosti.
2.	Свирчев, Жарка (2022). „Феминистичке студије периодике и авангарда”. <i>Књижевна историја</i> 54 (177): 145–166. https://doi.org/10.18485/kis.2022.54.177.6
3.	Свирчев, Жарка (2021). „Уреднице авангардних часописа”. <i>Књижевна историја</i> 53 (175): 105–129. https://knjizevnaistorija.rs/index.php/home/article/view/252/201
4.	Svirčev, Žarka (2020). „Centar za ženske studije između dva svetska rata”. U: <i>Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society</i> (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 301–308. Beograd: Etnografski institut SANU. https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву
5.	Свирчев, Жарка (2018). <i>Авангардисткиње. Оглед о српској (женској) авангардној књижевности</i> . Београд: Институт за књижевност и уметност.

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор /.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора

НАПОМЕНА КАНДИДАТА

Кликните да бисте почели унос текста.

Уз Пријаву кандидат прилаже:

1. попуњен образац **образложења** предлога теме докторске дисертације,
2. попуњен образац **биобиблиографије** кандидата,
ВАЖНА НАПОМЕНА: Сви кандидати који бране докторску дисертацију на Универзитету у Београду пре одбране морају имати један рад објављен или прихваћен за штампу у часопису са релевантне листе часописа у складу са прописима Универзитета у Београду.
3. пријаву докторске дисертације са образложењем и биобиблиографијом у електронском облику као Word документ **(CD)**,
4. **потврду** да је стекао 120 ЕСПБ на ДАС,
5. оверену копију **дипломе о завршеним основним студијама**,
6. оверену копију **дипломе о завршеним мастер (или магистарским) студијама**,
7. **извод из матичне књиге рођених** са уписаним држављанством,
8. доказ о **уплати трошкова** пријављивања докторске дисертације.

Подносилац пријаве својим потписом потврђује да предложеној тему није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Име и презиме кандидата:

Александра Петровић

Број досијеа: 202230017

Датум подношења пријаве:

7. 5. 2025.

Потпис кандидата

Пријава теме докторске дисертације –
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Александра Петровић

Број досијеа:
202230017

Радни наслов теме докторске дисертације

Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској
периодици од 1978. године

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације

Филолошке науке

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Наука о књижевности, теорија књижевности, српска књижевност, студије културе

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације

Студије периодике, студије рода, феминистичка теорија и критика, анализа дискурса

Предмет научног истраживања

Предмет докторске дисертације *Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодичи од 1978. године* јесте институционализација феминистичког знања и развој феминистичког проучавања књижевности у периодици у (пост)југословенском контексту од 1978. године до краја друге деценије 21. века. Истраживање ће разматрати стручну, научну и књижевну периодику 1) у којој је повремено објављивана феминистичка теорија и критика, 2) која је у потпуности посвећена феминистичкој теорији и критици и 3) у којој излазе књижевни прилози у којима је очигледна феминистичка перспектива или се из те перспективе могу тумачити.

Фокус истраживања биће на 1) испитивању рецепције феминистичке теорије и критике и 2) стварању локалних знања у овим областима у изабраној периодичи. Феминистичка теорија се схвата као стратегија критичког читања којим се разоткривају облици мизогиније у (патријархалним)

дискурсима (Gross 1978: 208). Задатак феминистичке теорије јесте и да артикулише алтернативне перспективе и развија методе за превазилажење фалоцентричних дискурзивних репрезентација (Gross 1978: 208). Феминистичка критика подразумева пак критичку, теоријску и политичку праксу која се бави разноврсним питањима о међуодносу рода и књижевности. У најранијој фази, феминистичка критика подразумева разобличавање стереотипа о женама у канонској књижевности, да би се потом, као гинокритика, фокусирала на жене као ауторке књижевних текстова и на историју, теме и жанрове женске књижевности (Kolodny 1975; Kolodny 1976; Howe 1976). Феминистичка критика обично обухвата и француску феминистичку теорију (Barry 2009: 118–120), као и појам женског писма, којим се означава специфичан начин писања, повезан са женским телом, искуством и језиком.

Почевши од седамдесетих година прошлог века југословенска женска књижевност, поред концептуалне и перформативне уметности, не само да је описивала и коментарисала патријархалну културу већ је настојала и да је субвертира. С обзиром на то да је имала ширу и интензивнију рецепцију у односу на визуелну уметност, а и истраживачице књижевности су биле пријемчивије за феминистичку критику за разлику од историчара/ки уметности или других проучавалаца визуелних уметности тог периода, књижевност је прва постала привилегован предмет феминистичког интересовања. То се прецизно може пратити кроз периодику у којој се одвијала и продукција и рецепција феминистичке критике. Због свега тога, у овој дисертацији се привилегују студије књижевности, и посебно књижевна критика, као иницијална подручја културног посредовања феминистичке критике и динамично поље формирања различитих перспектива феминистичке теорије.

Година 1978. изабрана је као почетна година истраживања из два разлога: 1) те године је у Београду одржана конференција „Друг-ца жена”, на којој учествују интелектуалке и научне раднице из Југославије и иностранства; 2) при Свеучилишту у Загребу основана је група „Жена и друштво”. Ти догађаји представљају почетак новог приступа „женском питању”, односно друштвеним, политичким и економским проблемима који се тичу положаја, права и равноправности жена у друштву. Нови приступ ће користити род као аналитичку категорију при разматрању различитих друштвених феномена и пратиће специфичне потребе и интересе жена из угла различитих научних дисциплина. У домаћем контексту конституисаће се социологија рода, као и сродна социјална антропологија, чије ће зачетке обележити и преводи обједињени у књизи *Антропологија жене* (1983, Београд), коју су уредиле Лидија Склевицки и Жарана Папић. Као и у западноевропском и америчком контексту, ове дисциплине су и у југословенској средини омогућиле феминистичкој теорији својеврсну „улазницу у науку” да би феминистичке перспективе убрзо биле интегрисане и у проучавање књижевности.

Основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању

1) Истраживање полази од претпоставке да период од 1978. до завршетка друге деценије 21. века обухвата континуирани процес утемељења феминистичке теорије и критике, чије етапе и трансформације рефлектује и обликује периодика. Уочавају се три главне етапе: 1) крај 1970-их и 1980-е као почетак овог процеса, када се у стручној и књижевној периодици објављују тематски бројеви и појединачни радови посвећени феминистичкој теорији и дискусијама о женској књижевности; 2) 1990-е као период оснивања центара за женске/родне студије који нуде неформално образовање, односно алтернативне образовне програме у области ових студија. Женске студије представљају интердисциплинарно поље које се бави искуствима, улогом и положајем жена у друштву, култури и историји. У многим академским контекстима оне су се у периоду 1990-их трансформисале у родне студије, с фокусом на род, то јест, на начине на које се он конструише,

доживљава и представља у друштву. Период 1990-их је и време настанка специјализоване феминистичке периодике „за женске студије” или „за феминистичку теорију”; 3) период од 2000-их представља време академске интеграције, те покретања часописа посвећених феминистичкој теорији, проучавању рода и (готово по правилу) студијама културе. Ови часописи су строго научни према академским стандардима који се успостављају у овом периоду. То подразумева да ови часописи објављују радове са целовитим научним апаратом, да спроводе поступак рецензије радова, те да испуњавају и друге услове у складу са званичним критеријумима научности у срединама у којима се појављују.

2) Развој, карактер и статус феминистичке теорије и критике у (пост)југословенском контексту може се пратити и испитати управо путем детаљног истраживања периодике. И пре него што су 1990-их основани центри за женске студије и њихово издаваштво, периодика је током 1980-их била значајан дискурзивни простор за публикување феминистичких прилога и обликовање феминистичке мисли. Периодика и даље представља такав простор. Осим тога, часописи функционишу и као свеобухватна и динамична архива једног доба. Проучавање периодике омогућава да се у синхроној и дијахроној равни детаљно и прецизно прати најшири спектар феномена који се односе на развој феминистичке теорије и критике, као и шира мрежа актера који су у овом процесу учествовали. Када су у питању студије књижевности, феминистички приступи у овој области су се најинтензивније развијали управо ван оквира институција, у једном од најзначајнијих часописа феминистичке контрајавности током деведесетих година, *ПроФемини* (1994–2011) (Milinković 2018: 287; Бараћ 2015).

3) Од 1980-их година феминистички приступи (женској) књижевности развијају се у правцу систематског и научно утемељеног проучавања. Овај период доноси помак од феминистичких читања каква се, на пример, могу наћи у часописима прве половине 20. века, попут *Женског покрета* (1920–1938) (в. Milinković 2021: 457–480) или *Жене данас* (1936–1981) (в. Lazić 2022: 297–308). Уместо приступа који почивају на еманципаторском и просветитељском импулсу, импресионистичких елаборација, краћих цртица о књигама или нешто сложенијих аналитичких приказа, јављају се теоријски утемељене и аналитички развијене интерпретације, које се баве структурним, идеолошким и родним димензијама књижевности и других културних феномена. Међутим, упркос помацима, променама и новим сазнањима континуитет са ранијим приступима уочава се пре свега у имплицитном или експлицитном преиспитивању и критичкој дистанци спрам доминантних интерпретативних, теоријских и критичких парадигми, као и критеријума у вредновању и канонизацији књижевности. Поред тога, специфичне друштвено-политичке околности деведесетих и двехиљадитих година постављају пред феминистичку критику захтев за континуираним еманципаторско-просветитељским усмерењем.

Циљ истраживања и очекивани резултати

Циљ истраживања је систематско праћење и анализирање процеса рецепције, артикулације и обликовања феминистичког теоријског и критичког дискурса у периодици у (пост)југословенском контексту од 1978. до краја друге деценије 21. века (в. Đurić 2011; Lóránd 2014; Dojčinović i Kolarić 2018; Lončarević 2020; Dakić 2023b). Такође, циљ је да се истражи тумачење књижевности у оквиру феминистичке парадигме у овим часописима (в. Omeragić 2022).

Истраживање ће настојати да идентификује и опише етапе, преломне моменте и специфичности процеса усвајања и утемељења феминистичког знања у (пост)југословенском контексту. Истраживање би требало да потврди претпоставку да је периодика имала формативну, а не искључиво архивистичку улогу у овом процесу. Такође, очекује се да истраживање изложи детаљне увиде у развојне линије феминистичког проучавања књижевности кроз изабрани

периодички корпус. Резултат истраживања требало би да буду и јасно детектоване тенденције, методолошки правци и истраживачке теме у феминистичком изучавању књижевности. Очекује се да дисертација осветли трансформацију коју су донели академски приступи у области проучавања књижевности из феминистичке перспективе, али и да потврди претпоставку о постојању константи које повезују поменуте приступе с ранијим феминистичким читањима књижевности. На тај начин, ова докторска дисертација настоји да оцрта значајну традицију феминистичког проучавања књижевности у локалном контексту, нудећи нове перспективе за мапирање историје феминизма и интелектуалне историје у региону, као и за историју српске књижевне критике. Систематично праћење наведених процеса у компаративном (пост)југословенском контексту, као и истраживање непроучене или недовољно проучене грађе чији ће се научно-истраживачки потенцијал тиме отворити за будућа истраживања, треба да научно допринесу постојећим знањима у овој области.

Теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати

Истраживање ће се ослонити на терминолошку и концептуалну апаратуру студија периодике, феминистичке теорије, студија рода, теорије рецепције и теорије превођења.

Досадашња проучавања у оквиру феминистичких студија периодике доносе драгоцену сазнања и закључке о женској култури и књижевности, производњи феминистичког знања, историји феминизма, те феминистичкој (књижевној) критици (Бараћ 2005; Пековић 2015; Kolarić 2017; Svirčev 2018; Свирчев 2021; Kolarić 2021; Милинковић 2022; Simić 2024). Ова истраживања осветљавају улогу маргинализованих фигура попут уредница, критичарки, научница и преводитељки у оквирима часописа, на књижевној и феминистичкој сцени; преобликују доминантне књижевноисториографске и културолошке наративе, модификујући теоријско-методолошке поступке студија периодике и развијајући иновативне хеуристичке концепте и алатке из феминистичке перспективе. Стога, постојећи резултати феминистичких студија периодике представљају круцијалан референтни оквир за ову дисертацију.

Феминистичка теорија и студије рода нису само предмет истраживања, већ и (мета)теоријски оквир који омогућава критичко разматрање друштвених, културних и дискурзивних процеса и, нарочито, начина на који се сам феминистички дискурс обликује, развија и позиционира у ширем академском и интелектуалном контексту. Теорија рецепције (Jaus 1978) односи се на сагледавање начина на који су идеје, текстови и културни феномени усвајани, интерпретирани и адаптирани од стране публике (у овом случају превасходно феминистичке и академске публике). Додатно, теорија превођења (Venuti 1995) може омогућити разјашњење начина на које су феминистички концепти улазили у (пост)југословенски интелектуални простор. С тим у вези, неопходно је размотрити путем којих стратегија и модуса се овај процес одвијао (на пример, кроз директне преводе теоријских текстова или путем интерпретација и адаптација у оквиру научних и књижевних публикација), какав је био критеријум селекције када је о превођењу реч, како се значења приликом превођења мењају, као и ко су преводиоци. У том погледу, превођење није само лингвистички процес, већ и простор културне и политичке медијације и трансформације знања (Simon 1996; Tymoczko 2010).

Оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу

1. Током 1980-их феминистички теоријски и критички дискурс, разговори и студије о женској књижевности углавном су били концентрисани у тематима стручних и књижевних часописа. Часопис *Жена* (1957–1992) био је једини који је током 1980-их био у целини посвећен „зnanственим, друштвеним и културним питањима о мјесту и улози жене и породице у друштву” (поднаслов

часописа од 1976. до 1989) и редовно је пратио књижевну продукцију, а понекад објављивао и књижевне прилоге.

Поред овог часописа, у истраживању ће се разматрати одабрани бројеви часописа у којима су се најчешће отварале дискусије о „женском писму”, о „женској поезији”, односу између жена и језика, жена и књижевности, те феминизма и језика/књижевности. За потребе праћења континуитета разматрања концепта „женског писма”, истраживање ће обухватити и одабране бројеве и теме часописа насталих и после 1980-их.

Часописи који ће се у описаном контексту разматрати јесу: *Марксизам у свету* (1974–1989) (посебно темат „Студије о жени и женски покрет” у броју 8/9 из 1981. године), *Дело* (1955–1992) (темат „Жена, знак, језик” у 4. броју из 1981. године), *Република* (1945–) (темат о женском писму у броју 10/11 из 1983. године), *Књижевност* (1947–) (темат „Женско писмо” у броју 8/9 из 1986. године), *Жена* (посебно темат „Жена, језик, књижевност” у двоброју 2/3 из 1986. године), *Градина* (1966–) (темат „Латиноамеричко женско писмо” у 4. броју из 1988. године), *Гледишта* (1960–1999) (темат „Феминистичка гледишта и гледишта о феминизму” у двоброју 1/2 из 1990. године), *Израз* (1957–1992) (темат „Женска поезика?” у двоброју 2/3 из 1990. године), *Сарајевске свеске* (2003–) (темат „Женско писмо и женско писање у деведесетим годинама” у 2. броју из 2003. године), *Разлика/ Différance* (2001–) (темат „Женско писмо Тузла” у 5. броју из 2003. године).

Уколико се испостави корисним за истраживање, дисертација ће наведене часописе разматрати у ширем опсегу од једног или неколико изабраних бројева.

2. Током 1990-их година, са оснивањем центара за женске/родне студије, јављају се часописи које ови центри почињу издавати. Неки од ових часописа током 2000-их настављају да излазе под другим именом (на пример, *Женске студије* у одређеном смислу наслеђује *Генеро*). Неки се у потпуности гасе током 2000-их (*Делта*), неки још увек излазе (*Трећа*), а током 2000-их појављују се и сасвим нови часописи (*Идентитети*, *Patchwork*).

У насловима или поднасловима ових часописа по правилу се налазе синтагме „женске студије” односно „за женске студије” и(ли) за „феминистичку теорију”, те „за род”. У том погледу истраживање ће дискутовати о часописима *Женске студије: часопис за феминистичку теорију* (1995–2002), који се од 2002. појављује под називом *Генеро: часопис за феминистичку теорију* (2002–2008), а оба часописа је током назначених периода издавао Центар за женске студије у Београду. У словеначком контексту, 1995. године излази часопис *Делта: часопис за женске студије и феминистичку теорију* (*Delta: revija za ženske študije in feministično teorijo*). Часопис је до 2007. године, када се гаси, издавало Друштво за истраживање културе (*Društvo za kulturološke raziskave*), основано 1990. године у Љубљани. Биће речи и о часопису *Трећа: часопис Центра за женске студије* који од 1998. излази у Загребу. У истраживању се разматра и двојезични часопис *Идентитети: часопис за политику, род и културу* (*Идентитети: списание за политика, род и култура / Identities: journal for Politics, Gender and Culture*) (2001–2011), који је издавао Истраживачки центар за студије рода у Скопљу, као и часопис *Patchwork: časopis za ženske studije* (2003–2005), који је издала организација „Жене женама”, основана 1998. у Сарајеву.

Важно место у истраживању заузима и часопис *ПроФемина* (1994–2011), који с поднасловом „часопис за женску књижевност и културу” излази 1994. у издању Самиздата Б92. У овом часопису је остварен јединствен спој публикавања савремене (женске) књижевне продукције, реактуелизације књижевног стваралаштва „претходница”, књижевно-критичких прилога и феминистичке академске теорије.

3. Крајем 2000-их и почетком 2010-их неки од поменутих часописа мењају издавача, односно излазе под окриљем официјелних високошколских установа и њихових научноистраживачких организација. Осим тога, ови часописи постају у строжем смислу научни (имају неопходан научни апарат, на пример, у радовима часописа *Идентитети* тек се од 2013. појављује апстракт).

Часопис *Генеро* (од 2008. с поднасловом „часопис за феминистичку теорију и студије културе”) од 2009. до 2012. излази у коиздаваштву Центра за женске студије и Факултета политичких наука у Београду, да би овај факултет постао његов главни издавач од 2012. године. Поменути македонски часопис *Идентитети* од 2013. излази у издању Института за друштвене науке и хуманистику у Скопљу. Часопис *Patchwork* такође мења издавача 2013. године, када излази у издању Центра за интердисциплинарни постдипломске студије у оквиру Универзитета у Сарајеву. Часописи *Генеро* и *Идентитети* излазе још увек.

У овај корпус биће укључен и електронски часопис *Књижевство: часопис за студије рода, књижевности и културе* као научни часопис уско посвећен питањима рода и књижевности, који се од 2011. појављује као издање Филолошког факултета Универзитета у Београду. Од 2022. године коиздавач овог часописа је Филозофски факултет у Нишу.

Истраживање ће у испитивању наведеног корпуса грађе применити критичку анализу дискурса (Fairclough 2003; Lazar 2005; Van Dijk 2008; Rogers 2011), тематску анализу (Braun & Clarke 2006), контекстуалну анализу као методолошки принцип интелектуалне историје (Skinner 1969; McMahon & Moyn 2014) и компаративну анализу. Анализа дискурса ће испитивати како је феминистичка теорија настајала и обликовала се кроз језичке, текстуалне и институционалне праксе у (пост)југословенском књижевном и интелектуалном контексту. Тематска анализа ће послужити за идентификовање кључних друштвених, теоријских, културних и књижевних феминистичких концепата и дискусија артикулисаних током периода којим се истраживање бави. Историјски приступ ће контекстуализовати грађу и процесе који се испитују, узимајући у обзир шири друштвено-политички и академски контекст. На крају, компаративна анализа ће испитати процесе развоја часописа у области женских студија односно студија рода, рецепције и институционализације феминистичке теорије, као и проучавања књижевности у овим часописима, разматрајући постјугословенски контекст (Србија, Хрватска, Македонија, Босна и Херцеговина, Словенија).

Оквирни план истраживања

Предложени план истраживања структуриран по поглављима (с могућношћу каснијих мањих корекција и потоњим дефинисањем потпоглавља):

1. Увод

У уводном поглављу ће бити представљени предмет истраживања, кључне теме, структура дисертације, као и теоријско-методолошки оквир. У теоријско-методолошком делу нарочити фокус биће на прегледу досадашњих истраживања на пољу феминистичких студија периодике у локалном контексту. Поглавље ће уједно послужити као критичка рефлексија о томе како су се утврдила и развијала феминистичка академска проучавања периодике у овом контексту. Управо су феминистичка теорија и критика односно продор феминистичких перспектива у различите научне

области информисали и подстакли и истраживања на пољу феминистичких студија периодике. Дисертација ће овиме понудити својеврсну метаперспективу у односу на предмет којим се сама бави.

2. Феминистичка теорија, критика и књижевност: основни појмови и проблеми

Ово поглавље ће се концентрисати на разјашњење појмова из наслова дисертације: феминистичка теорија и феминистичка (књижевна) критика. Ови појмови биће разматрани и у контексту основних постулата феминистичке филозофије, а посебно феминистичке епистемологије и феминистичке естетике. Поглавље ће размотрити појмове феминистичких, женских и родних студија и предочити институционализацију феминистичког знања у западноевропском и америчком контексту. Биће речи и о појави феминистичких академских часописа у овом контексту и њиховој улози у продукцији феминистичког знања.

3. Часописи као простор за феминистичку теорију и критику у (пост)југословенском контексту

У поглављу ће се изложити и разматрати часописи који су предмет истраживања с фокусом на њихове специфичности. Биће разматране кључне категорије као што су феминистички часопис, књижевни часопис, стручни и научни часопис. Поглавље ће истраживати како се појам научног часописа мењао кроз време, разматрајући појаву научних и академских часописа у Југославији. Анализираће се начин на који се часописи који су током 1980-их и 1990-их били важни за феминистичку интелектуалну и академску размену разликују од данашњих научних часописа посвећених феминистичкој теорији и питањима рода. С тим у вези, биће речи о њиховој уређивачкој политици, садржини, врсти објављених прилога, као и њиховим формалним обележјима. Поглавље ће размотрити и питање шта постојање научних феминистичких часописа имплицира за феминистичко знање. Иако присуство ових часописа у институционализованом академском дискурсу означава легитимизацију феминистичког знања, оно истовремено отвара питање о прилагођавањима и потенцијалним ограничењима који прате формализацију феминизма унутар академских структура.

4. Категорија рода и феминистичке перспективе у науци у Југославији

У овом поглављу се разматра шири друштвени и интелектуални контекст у ком се појавила феминистичка теорија и критика у социјалистичкој Југославији. Поглавље ће се фокусирати на два аспекта тог процеса: 1) родни дискурс који обликује званична државна политика и изазове које је овом дискурсу поставила конференција „Друг-ца жена”, организована 1978. године (Ivančević 2024); 2) појаву феминистичких перспектива у науци и стварање феминистичких научних колектива, при чему ће нарочита пажња бити посвећена научним конференцијама и женским групама које се јављају с краја 1970-их односно током 1980-их.

Током 1970-их и 1980-их година индивидуални напори појединих научника били су заслужни за увођење феминистичких перспектива у оквире већ постојећих универзитетских курсева. У контексту Србије истиче се, на пример, психолошкиња Вера Смиљанић, која је менторисала бројне радове из области студија рода на Филозофском факултету Универзитета у Београду, а касније предавала и у Центру за женске студије у Београду (Степановић и Панић 2022). Феминистички теоријски приступи стицали су свој академски легитимитет кроз магистарске и докторске тезе, које су касније објављиване као засебне публикације. Међу најранијим радовима из области женских студија издвајају се докторска дисертација Наде Лер Софронић *Марксизам и ослобођење жена* (1982), магистарски рад Жаране Папић *Феминистичка критика социологије* (1986), као и магистарски рад Лидије Склевицки *Жене и моћ: историјска генеза интереса* (1984). Када је о

проучавању књижевности реч, Светлана Слапшак сведочи да је управо она први пут при Филозофском факултету у Љубљани увела дискусију о женској књижевности на курсу који је предавала 1986. године (уп. Mitrović 2011: 161). Слободанка Пековић је пак раније, крајем 1970-их, поднела предлог научном већу Института за књижевност и уметност за покретање пројекта *Жене и књижевност – Присуство и допринос књижевница у новијој српској књижевности* (Пековић 2023). Њен предлог је био одбијен.

Разматрање женских конференција и група као простора за феминистичку интелектуалну и научну размену такође ће контекстуализовати предмет овог истраживања, односно сагледавање појаве и артикулације феминистичке теорије и критике у периодици. Важно је, у овом погледу, разматрање рада загребачке групе „Жена и друштво”, која је настала при званичној академској институцији, Свеучилишту у Загребу, и функционисала као научни колектив. Београдска група „Жена и друштво” иницирала је пак отварање прве институције у оквиру које је проучавање феминистичке теорије и феминистичког знања добило своје место (Центар за женске студије, 1992). Када је о конференцијама реч, посебно су важне три конференције у Дубровнику (1986, 1988. и 1990) које се тичу књижевности. На Интеруниверзитетском центру у Дубровнику још су 1970-их, и пре него што је одржана конференција „Друг-ца жена”, одржавани курсеви из области феминизма и женских студија, првенствено из социолошке перспективе. У другој половини 1980-их истраживачка пажња се, судећи по конференцијама, усмерава на књижевност. О првој конференцији у Дубровнику (“Poetics and Politics of Women Writing”) Светлана Слапшак исте године (1986) пише за часопис *Књижевна реч* (1972–2003) спомињући, између осталог, негативне реакције које су поводом ње уследиле у различитим часописима (*Вјесник* (1940–2012), *Младост* (1956–1990), *Данас* (1982–1992)). Одабрани прилози с прве конференције у Дубровнику објављени су у темату часописа *Књижевност*, који ће се разматрати у наредном поглављу. Одабрани прилози с друге конференције из 1988. године (“Writing and Language: The Politics of Feminist Critical Practice and Theory”) објављени су у зборнику *Feminist Critical Negotiations* (Parker & Meese 1992), који ће, напоређно с поменутиим тематом из часописа *Књижевност*, такође бити разматран у наредном поглављу.

5. Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у периодици 1980-их

Пето поглавље истраживања фокусира се на феминистичку теорију, критику и приступе књижевности у изабраним тематима и бројевима југословенских часописа из 1980-их. Осим загребачког часописа *Жена* (1957–1992) (који је у поднаслову имао одредницу „знанствени”), током 1980-их година није било часописа који је у целини био посвећен феминистичкој теорији. Феминистичка теорија уводила се, заједно са психоаналитичком, постструктуралистичком и постмодерном, кроз различите часописе који нису били искључиво усмерени на ове дискурсе.

Пажња ће бити посвећена преводилачкој делатности. Разматраће се пре свега часопис *Марксизам у свету* (1974–1989), у ком су се први пут, у темату из 1981. године, појавили преводи феминистичке теорије (Шила Роуботам, Бети Фридан, Кејт Милет, Јулија Кристева, Џулијет Мичел, Лис Иригаре и друге). Међу преводиоцима текстова из темата налазе се Фрида Филиповић, преводитељка, списатељица и сценаристкиња, Нада Спонза, преводитељка и учесница конференције „Друг-ца жена”, Аљоша Мимица, својевремено уредник *Марксизма у свету*, те Рада Ивековић, феминистичка филозофкиња, једна од организаторки поменуте конференције и уредница овог темата. Као преводиоци потписани су и Долорес Либаноре, Иванка Радовановић, Светлана Ђуровић, Иван Јанковић, Бранимира Јојић, Неда Поповић, Весна Симоновић, Јована Пајевић и Олга Кострешевећ, а неколико је превода потписано само иницијалима. Преводи ће остати и важан део часописа који су се појављивали током 1990-их (на пример, *ПроФемина* и *Женске студије*). У часописима, нарочито онима књижевне оријентације, врло често су објављивани и преводи иностране женске књижевности, која је била предмет теоријских дебата и која је сама рефлектовала теоријски феминистички дискурс. У том погледу конзистентну рецепцију имале су Ерика Јонг,

Емили Дикинсон, Силвија Плат, Маргерит Дирас и Маргерит Јурсенар, Симон де Бовоар, Марина Цветајева, Изабел Аљенде, Криста Волф и друге.

Питања о женској креативности, уметничком изразу и књижевној поезици, о (не)постојању „женског писма” у уметности коју стварају жене, о „писању млеком”, о (женском) језику „завођења” и „жеље”, о „кухињској књижевности”, нека су од централних питања која се током овог периода покрећу у периодици и појединачним публикацијама. Сви поменути термини указују на значајан утицај француског постструктуралистичког феминизма у овом периоду. Термин „женско писмо”, као што је већ поменуто, користио се да означи специфичан начин писања, повезан са женским телом, искуством и језиком. Синтагме „писање млеком” и језик завођења и жеље користиле су се као метафора за женско писање, супротстављено доминантном, линеарном и рационалном устројству „патријархалног” језика. Синтагму „кухињска књижевност” је пак 1983. године у истоименом тексту у *Недељним информативним новинама* (НИН) употребио критичар Игор Мандић изједначивши је с појмом „женског писма”.

Ово поглавље ће настојати да укаже на улогу и значај интелектуалки и научница које су својим научним и уредничким радом допринеле дисеминацији феминистичког знања и писале прилоге за часописе о којима ће бити речи. Будући да се њихов рад протеже и после 1980-их, о њима ће бити речи и у другим сегментима истраживања. Нека од значајних имена у овом погледу јесу: Светлана Слапшак, Нада Поповић Перишић, Јасмина Лукић, Владислава Гордић Петковић, Јелена Зупа, Ингрид Шафранек, Ирена Лукшић, Славица Јакобовић и Дубравка Ђурић.

6. Теорија, критика и женска књижевност у феминистичким часописима 1990-их и 2000-их

У поглављу ће се најпре представити конституисање алтернативних видова феминистичког образовања отварањем центара за женске/родне студије током 1990-их. Поглавље ће се концентрисати у највећој мери на оснивање Центра за женске студије у Београду (1992), удружења „Женске студије и истраживања” у Новом Саду под руководством Свенке Савић (1997), Центра за женске студије у Загребу (1995), програма организације „Жене женама” под називом „Женске студије Жарана Папић” у Сарајеву (1998, а 2015. добио име „Феминистичка школа Жарана Папић”), Женског информативно-едукативног центра (ЖИНЕЦ) (2000) у Црној Гори, Истраживачког центра за родне студије у Македонији (1999) и Центра за род и политику (1997) у Словенији. У словеначком контексту важно је и Друштво за истраживање културе, које је издавало поменути часопис *Делта*.

То је неопходан контекст за дискусију о часописима који су били део издавачког подухвата ових центара односно организација и друштава. То су часописи: *Женске студије*, *Генеро* (од 2002. до 2012), *Делта*, *Трећа*, *Идентитети* (од 2001. до 2011) и *Patchwork* (од 2003. до 2005).

Ово поглавље анализом ће обухватити и часопис *ПроФемина*, који се такође бави феминистичком теоријом, критиком и женском књижевношћу изван формалних академских структура.

У 1990-им и почетком 2000-их појављују се и феминистички часописи који функционишу као активистички. То значи да превасходно служе заговарању феминистичких идеја, друштвених промена у области женских права, као и борби против насиља над женама и другим маргинализованим групама. У ту категорију могу се сврстати *Феминистичке свеске* (1994–1999), које је издавао Аутономни женски центар у Београду, затим часопис *Крух и руже* (1993–2009), који је издавала Женска инфотека у Загребу, као и часопис *Жинец* (2001–2011), који је издавао поменути Женски информативно-едукативни центар у Црној Гори. С постепеним окретањем часописа научном формату, ова врста активистичког деловања премешта се на веб-портале (Muf.com.hr, Libela.org, VoxFeminae.net, krilo.info, bonamag.ba, bookvica.net, zenskasolidarnost.org) (в. Klanjac 2015).

7. Научни часописи за феминистичку теорију и студије рода у 2010-им

Ово поглавље разматраће научне часописе који су посвећени феминистичкој теорији и студијама рода и који излазе под окриљем званичних академских установа.

Будући да су неке од ових часописа (*Генеро*, *Patchwork*, *Идентитети*) током 2000-их издавале неформалне образовне институције и удружења, а да потом мењају издавача и постају, као што је речено, у строгом смислу научни, уочићемо промене у њиховој формалној концепцији. Промена издавача у вези је с отварањем већег простора за женске/родне студије при самим универзитетима. Да би се појава оваквих часописа у научном формату контекстуализовала, најпре ћемо размотрити процес интеграције женских/родних студија у оквиру званичних образовних и научних установа.

Овај процес је у Србији започео увођењем курсева из женских студија на Филозофском факултету у Београду 1993. године и касније на Универзитету у Новом Саду. Важне моменте је у контексту Србије представљало и оснивање Центра за родне студије у Новом Саду 2003. године, у оквиру Асоцијације центара за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије и истраживања (АЦИМСИ) Универзитета у Новом Саду, као и оснивање магистарског програма женских студија на Факултету политичких наука у Београду 2006. године. Процес се слично одвијао и у осталим постјугословенским републикама (Словенија, Босна и Херцеговина, Македонија). Изузетак је Хрватска, где женске/родне студије као целовити образовни модул постоје искључиво изван универзитета, иако рецентније академске иницијативе настоје да их интегришу у универзитетске програме. У Црној Гори је пак прошле (2024) године акредитован програм из области студија рода – реч је о мастер програму Студије рода, који ће се реализовати на Институту за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије у оквиру Универзитета у Црној Гори.

Поглавље ће се потом концентрисати на периодичку грађу, то јест на два часописа која излазе под окриљем Универзитета у Београду: *Генеро* (2012–) (Факултет политичких наука) и *Књиженство* (Филолошки факултет). Затим, на часопис *Patchwork*, који 2013. излази под окриљем Универзитета у Сарајеву, као и на часопис *Идентитети* који од 2011. издаје Институт за друштвене науке и хуманистику у Скопљу. Значајан је, у овом контексту, статус часописа *Трећа*, који представља важан простор за научни допринос феминистичким студијама. Но, попут женских/родних студија у Хрватској, он се не налази на званичним листама научних часописа и излази и данас у издању Центра за женске студије. Заједно са часописом *Трећа*, остали наведени часописи су једини који на постјугословенском простору представљају специјализован простор за феминистичку теорију и/или студије рода.

8. Закључак

У закључку ће бити резимирани резултати истраживања претходних поглавља и истакнути нови истраживачки увиди у вези с предметом истраживања.

Прелиминарни списак стручне литературе

Извори

Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture. Beograd: Fakultet političkih nauka.

Gledišta: časopis Beogradskog univerziteta. Beograd: Beogradski univerzitet, Narodna omladina Srbije, Savez studenata, 1960–1999.

Градина: часопис за књижевност, уметност и друштвена питања. Ниш: Културно-просветна заједница Општине, 1966.

Delo: književni mesečni časopis. Beograd: Nolit, 1955–1992.

Delta: revija za ženske studije in feministično teorijo. Ljubljana: Društvo za kulturološke raziskave, 1995–2007.

Žena. Zagreb: Glavni odbor Saveza ženskih društava Hrvatske, 1957–1992.

Ženske studije: časopis za feminističku teoriju. Beograd: Centar za ženske studije, 1995–2002.

Идентитети: списание за политика, род и култура = Identities: journal for Politics, Gender and Culture. Скопје: Истражувачки центар за родови студии: Институт Евро-Балкан, 2001–2011, и Институтот за општествени и хуманистички науки, 2013.

Izraz: časopis za književnu i umjetničku kritiku. Sarajevo: Svjetlost, 1957–1992.

Књижевност: месечни часопис. Београд: Просвета, 1947.

Књиженство: часопис за студии књижевности, рода и културе. Београд: Филолошки факултет; Ниш: Филозофски факултет, 2011.

Marksizam u svetu: časopis prevoda iz strane periodike i knjiga. Beograd: Komunist, 1974–1989.

Patchwork: časopis za ženske studije. Sarajevo: „Žene ženama”, 2003–2005, i Centar za interdisciplinarne postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu, 2013.

ProFemina: časopis za žensku književnost i kulturu. Beograd: Radio B92, 1995–2011.

Razlika / Différance: časopis za kritiku i umjetnost kritike. Tuzla: Filozofski fakultet, 2001.

Republika: časopis za književnost, umjetnost i javni život. Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske, 1945.

Sarajevske sveske. Sarajevo: Media centar, 2002.

Treća: časopis Centra za ženske studije. Zagreb: Centar za ženske studije, 1998.

Секундарна литература

Алкан, Ајтен et al. (2007). „Проблемите со интердисциплинарниот карактер на женските/родовите студии: Примерите со Република Чешка, Македонија и Турција”. *Идентитети* 6 (1): 11–67. <https://doi.org/10.51151/identities.v6i1.200>

Бараћ, Станислава (2015). *Феминистичка контрајавност. Жанр женског портрета у српској периодици 1920–1941*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Илић, Ивана Степановић и Наталија Панић (2022). „Сећање на професорку Веру Смиљанић (1923–2021). Доајен развојне психологије”. *Психолошке новине* XLIV (452): 8. <https://www.dps.org.rs/psiholoske-novine/>

Јанковић, Жељка. (2019). *Приступ делу госпође Де Лафајет из угла женских студија*. Докторска дисертација, Филолошки факултет Универзитета у Београду. <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/17523>

Коларић, Ана (2020). „Женска и феминистичка периодика у настави књижевности: теорија и пракса”. *Гласник Етнографског института САНУ* 68 (2): 319–337.

Милинковић, Јелена (2021). „Феминистичке студии периодике: од хеуристике до интерпретације и евалуације”. *Гласник Етнографског института САНУ* 69 (2): 323–343. <https://www.ei.sanu.ac.rs/index.php/gei/article/view/972>

- Милинковић, Јелена и Жарка Свирчев (2021) (уред.). *Женски покрет: зборник радова*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Милинковић, Јелена (2022). *Женска књижевност и периодика. Мисао (1919–1937) у контексту феминистичких часописа*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2010). *Књижевност у функцији принуде: часопис као фактор преобликовања књижевног текста и жанра*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2015). *Часописи по мери достојанственог женскиња: женски часописи у Србији на почетку 20. века*. Нови Сад: Матица српска; Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Пековић, Слободанка (2023). „Прошло је време нечујности”. Разговор водиле Ана Коларић и Станислава Бараћ. *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе* 6 (6). <https://journal.knjizenstvo.rs/index.php/knjizenstvo/article/view/232>
- Перишић, Игор (2017). *Женски портрети: Прилози за историју српске књижевне теорије и критике (ауторке рођене у периоду 1961–1970)*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Свирчев, Жарка (2018). *Авангардисткиње. Оглед о српској (женској) авангардној књижевности*. Београд: Институт за књижевност и уметност.
- Свирчев, Жарка (2021). „Уреднице авангардних часописа”. *Књижевна историја* 53 (175): 105–129. <https://knjizevnaistorija.rs/index.php/home/article/view/252/201>
- Свирчев, Жарка (2022). „Феминистичке студије периодике и авангарда”. *Књижевна историја* 54 (177): 145–166. <https://doi.org/10.18485/kis.2022.54.177.6>
- Симић, Зорана (2024). *Уреднице женске/феминистичке периодике у Краљевини СХС/Југославији: биографски, књижевноисторијски и типолошки аспект*. Докторска дисертација, Филолошки факултет.

- Antić Gaber, Milica (2017). “Mapping Women’s and Gender Studies in the Academic Field in Slovenia”. *CEPS Journal* 7 (2): 9–27. https://www.pedocs.de/frontdoor.php?source_opus=14593
- Barač, Stanislava (2018). „Feminističke sveske (1994–1999): između ženskog iskustva i feminističkog znanja”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 80–103. Београд: Филолошки факултет.
- Barač, Stanislava (2020). „Feminističke studije periodike u Institutu za književnost i umetnost”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 283–291. Београд: Етнографски институт САНУ. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Barada, Valerija et. al (2003). *Institucionalizacija ženskih studija u Hrvatskoj: akcijsko istraživanje*. Zagreb: Centar za ženske studije. <https://zenstud.hr/library/institucionalizacija-zenskih-studija-u-hrvatskoj-akcijsko-istrazivanje/>
- Barry, Peter (2009)³. *Beggining Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*. Manchester & New York: Manchester University Press.

- Batričević Nikčević, Aleksandra (2015). „Feministička književna teorija i kritika na prijelazu u novi vijek”. U: *Književnost: istorija, teorija i kritika – kraj XX i perspective početka XXI vijeka* (ured Đorđe Borozan), 41–53. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. <https://canupub.me/clanci/feministicka-knjizevna-teorija-i-kritika-na-prijelazu-u-novi-vijek/>
- Boxer, Marilyn (1998). *When Women Ask the Questions: Creating Women's Studies in America*. Baltimore, MD: The Johns Hopkins University Press.
- Braidotti, Rosi & Annabel van Baren (2005) (eds.). *The Making of European Women's Studies*. Vol. VI: *A Work in Progress Report on Curriculum Development and Related Issues in Gender Education and Research*. Utrecht: ATHENA.
- Braun, Virginia & Victoria Clarke (2006). “Using thematic analysis in psychology”. *Qualitative Research in Psychology* 3 (2): 77–101. https://www.researchgate.net/publication/235356393_Using_thematic_analysis_in_psychology
- Dakić, Mirela (2023a). *Udio avangarde u feminističkoj teoriji*. Doktorska disertacija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. <https://dr.nsk.hr/islandora/object/ffzg%3A7443>
- Dakić, Mirela (2023b). „Tko nasljeđuje žensko pismo? O domaćoj recepciji francuske feminističke teorije”. *Umjetnost riječi* 67 (1): 59–81. <https://hrcak.srce.hr/306860>
- David, Miriam E. (2016). *Feminism, Gender and Universities: Politics, Passion and Pedagogies*. Abingdon & New York: Routledge.
- Dojčinović Nešić, Biljana (1993). *Ginokritika: rod i proučavanje književnosti koju su pisale žene*. Beograd: Književno društvo „Sveti Sava”.
- Dojčinović Nešić, Biljana (1996). *Odabrana bibliografija radova iz feminističke teorije/ženskih studija 1974–1996* (Ženske studije – posebno izdanje). Beograd: Centar za ženske studije.
- Dojčinović, Biljana (2018). „Prihvatanje razlika: feministička kritika u Srbiji u postsocijalističkom periodu”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 14–23. Beograd: Filološki fakultet.
- Dojčinović, Biljana i Ana Kolarić (2018) (ured.). *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im*. Beograd: Filološki fakultet.
- Drakulić Ilić, Slavenka (1984). *Smrtni grijesi feminizma: ogledi o mudologiji*. Zagreb: Znanje.
- Dugandžić Živanović, Danijela (2011). „Fragmenti ženskih sjećanja 1978. i danas”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 125–145.
- Duhaček, Daša. (1998). “State of the Art: The Belgrade Women's Studies Centre”. In: *European Journal of Women's Studies* 5 (3/4): 489–497.
- Đurić, Dubravka (2009). *Poezija, teorija, rod – moderne i postmoderne američke pesnikinje*. Beograd: Orion Art.
- Đurić, Dubravka (2011). „Feministički i ženski časopisi u postjugoslovenskim kulturama”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 263–282.
- Eagleton, Mary (2003) (ed.). *A Concise Companion to Feminist Theory*. Oxford; Malden, MA : Blackwell Publishing.

- Eagleton, Mary (2011) (ed.). *Feminist Literary Theory: A Reader*. Malden, Mass.: Wiley-Blackwell.
- Fairclough, Norman (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London; New York: Routledge.
- Farrington, Jean & Cristine C. Rom (1979). "Feminist Periodicals". *Serials Review* 5 (4): 13–24.
- Felski, Rita (1989). *Beyond Feminist Aesthetics: Feminist Literature and Social Change*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Ginsberg, Alice E. (2008) (ed.). *The Evolution of American Women's Studies: Reflections on Triumphs, Controversies, and Change*. New York: Palgrave Macmillan.
- Gross, Elizabeth (1987). "Conclusion: What is feminist theory?", 190–204. In: *Feminist Challenges. Social and Political Theory* (eds. Carole Pateman & Elizabeth Gross). Boston: Northeastern University Press.
- hooks, bell (1984). *Feminist Theory: From Margin to Center*. Cambridge, MA: South End Press.
- Howe, Florence (1976). "Feminism and the Study of Literature". *The Radical Teacher* (3): 3–11.
- Ivančević, Tamara (2024) (ured.). *O konferenciji „Drug-ca žena”. Neprekidno preplitanje glasova prethodnica i savremenica*. Beograd: BeFem. <https://www.befem.org/publikacije/>
- Izmirlija, Midhat i Amila Ždralović (2019). „Feministička teorija, nauka i istraživanja u Bosni i Hercegovini”. U: *Rodna ravnopravnost: Teorija, pravo, politike. Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih nauka u BiH*, 57–68. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar.
- Jaus, Hans Robert (1978). *Estetika recepcije* (prev. Drinka Gojković). Beograd: Nolit.
- Klanjac, Ana (2015). „Online feminizam: Feministički internetski portali kao platforma za aktivizam”. *Treća XVII* (1–2): 145–166.
- Kolarić, Ana (2017). *Rod, modernost i emancipacija. Uredničke politike u časopisima Žena (1911–1914) i The Freewoman (1911–1912)*. Beograd: Fabrika knjiga.
- Kolarić, Ana (2018). „Feministička pedagogija i studije književnosti”. U: *Feministička teorija je za sve* (ured. Adriana Zaharijević i Katarina Lončarević), 57–76. Beograd: FPN, IFDT.
- Kolarić, Ana (2018). „Uređivačke politike u feminističkim akademskim časopisima”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 24–40. Beograd: Filološki fakultet.
- Kolarić, Ana (2020). „Feminističko znanje i pedagogija: ženska i feministička periodika u nastavi”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 309–316. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Kolarić, Ana (2021). *Periodika u feminističkoj učionici. Časopis „Ženski pokret” (1920–1938) i studije književnosti*. Beograd: Fabrika knjiga.
- Kolodny, Annette (1975). "Some Notes on Defining a 'Feminist Literary Criticism'". *Critical Inquiry* 1(1): 75–92.
- Kolodny, Annette (1976). "The Feminist as Literary Critic". *Critical Inquiry* 2 (4): 821–832.

- Lalatović, Jelena (2017). „Ženski aktivizam i žensko stvaralaštvo – strategije preživljavanja u romanu *Ravnoteža* Svetlane Slapšak i časopisu *ProFemina*”. *Knjiženstvo* 7 (7): bez paginacije. <https://doi.org/10.18485/knjiz.2017.7.7.8>
- Lalatović, Jelena (2018). „Književna kritika u *ProFemini* (1994–1999): portret feminističke avangarde”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 263–279. Beograd: Filološki fakultet.
- Lalatović, Jelena (2023). *Tako se kalio čelik. Omladinska štampa i borba za slobodni univerzitet 1937–1968*. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Lazar, Michelle M. (2005) (ed.). *Feminist Critical Discourse Analysis: Gender, Power and Ideology in Discourse*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
- Lazić, Goran (2022). „Književna kritika u časopisu *Žena danas*”. U: *Časopis „Žena danas” (1936–1940): prosvetljenje za revoluciju* (ured. Stanislava Barać), 297–308. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Lončarević, Katarina (2018). „Stvaranje prostora za feminističku teoriju u naučnoj periodici u Srbiji: časopisi *Ženske studije* i *Genero*”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 185–205. Beograd: Filološki fakultet.
- Lončarević, Katarina (2020). „Feminističko znanje u visokoškolskom obrazovanju i naučnoj periodici”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 317–329. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Lončarević, Katarina (2022). *Pobuna potčinjenih žena: uvod u feminističke epistemologije*. Beograd: Centar za studije roda i politike Fakulteta političkih nauka Univerziteta.
- Lukić, Jasmina (2018). „Ženske/rodne studije i problemi disciplinizacije: uloga časopisa”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 143–163. Beograd: Filološki fakultet.
- Lóránd, Zsófia (2014). *“Learning a Feminist Language”: The Intellectual History of Feminism in Yugoslavia in the 1970s and 1980s*. Doktorska disertacija, Centralnoevropski univerzitet u Budimpešti.
- Mandić, Igor (1984). *Što, zapravo, hoće te žene? Kataklizma feminizma*. Zagreb: Znanje.
- McMahon, Darrin M. & Samuel Moyn (2014) (eds.). *Rethinking Modern European Intellectual History*. Oxford; New York: Oxford University Press.
- Milinković, Jelena (2017). „ProFemina: interkulturalizam i jugoslovenski feminizmi”. U: *Hrvatsko-srpski/srpsko-hrvatski interkulturalizam danas: zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Desničini susreti 2016*. (ured. Drago Roksandić), 127–138. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Milinković, Jelena (2018). „‘ProFemina’, feminističke kontrajavnosti i književna prošlost”. U: *Feministički časopisi u Srbiji. Teorija, aktivizam i umetničke prakse u 1990-im i 2000-im* (ured. Biljana Dojčinović i Ana Kolarić), 281–311. Beograd: Filološki fakultet.

- Milinković, Jelena (2021). „Feministička književna kritika u *Ženskom pokretu*”. U: *Ženski pokret (1920–1938): zbornik radova* (ured. Jelena Milinković i Žarka Svirčev), 457–480. Beograd: Institut za književnost i umetnost.
- Millett, Kate (1970). *Sexual Politics*. Urbana & Chicago: University of Illinois Press.
- Mitić, Petra (2017). *Zašto feminizam? Feministička teorija i problem identiteta u sklopu kritičkih paradigmi savremenog doba*. Beograd: Karpos.
- Mitrović, Marijana (2011). “Genealogy of the Conferences on Women’s Writing at the Inter University Center (Dubrovnik) from 1986 to 1990”. *ProFemina* specijalni broj (leto/jesen): 157–165.
- Moi, Toril (1985). *Sexual/textual politics: feminist literary theory*. New York and London: Methuen.
- Moi, Toril (1989). “Feminist, Female, Feminine”. In: *The Feminist Reader: Essays in Gender and the Politics of Literary Criticism* (eds. Catherine Belsey & Jane Moore), 117–132. New York: Basil Blackwell.
- Ograjšek Gorenjak, Ida (2014). *Opasne iluzije. Rodni stereotipi u međuratnoj Jugoslaviji*. Zagreb: Srednja Europa.
- Omeragić, Merima (2022). „Pregled feminističkih istraživanja književnosti u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji”. *Zbornik Matice srpske za slavistiku* (102): 387–410.
- Papić, Žarana (1989). *Sociologija i feminizam*. Beograd, Istraživačko-izdavački centar SSO Srbije.
- Papić, Žarana i Lydia Sklevicky (2003) (prir.). *Antropologija žene*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Parker, Alice A. & Elizabeth A. Messe (1992) (eds.). *Feminist Critical Negotiations*. Amsterdam: John Benjamin Publications Company.
- Pešut, Jasminka (1998). *Ženska perspektiva – odabrana bibliografija. Radovi autorica od 1968–1997*. Zagreb: Centar za ženske studije.
- Petričević, Paula (2011). „Potemkinova sela – neke posebnosti institucionalizacije studija roda u Crnoj Gori”. *ProFemina* specijalni broj (zima/proleće): 57–65.
- Popović Perišić, Nada (1988). *Literatura kao zavodjenje*. Beograd: Prosveta.
- Popović, Dragana i Daša Duhaček (2009). „Od Ciriškog kruga do studija roda: rodna ravnopravnost i visoko obrazovanje u Srbiji”. *Godišnjak Fakulteta političkih nauka* (3): 681–693. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275489>
- Potkonjak et al. (2008). „Između politike pokreta i politike znanja: feminizam i ženski/rodni studiji u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji”. *Studia ethnologica Croatica* 20 (1): 57–96. <https://hrcak.srce.hr/29457>
- Reiter, Rayna R. (1975) (ed.). *Toward an Anthropology of Women*. New York: Monthly Review Press.
- Rogers, Rebecca (2011)² (ed.). *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New York: Routledge.
- Rosen, Robyn L. (2003). *Women’s Studies in the Academy: Origins and Impact*. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall.

- Simon, Sherry (1996). *Gender in Translation: Cultural Identity and the Politics of Transmission*. London: Routledge.
- Skinner, Quentin (1969). "Meaning and Understanding in the History of Ideas". *History and Theory* 8 (1): 3–53.
- Sklevicky, Lydia (1982). „Ženske studije u osamdesetim godinama”. *Revija za sociologiju* 12 (1/4): 157–162. <https://hrcak.srce.hr/file/229856>
- Sklevicky, Lydia (1996). *Konji, žene, ratovi*. Zagreb: Ženska infoteka.
- Stacey, Judith (2000). "Is Academic Feminism an Oxymoron?". *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 25 (4): 1189–1194. <https://doi.org/10.1086/495543>
- Svetlana, Slapšak (2022). „Ženska književnost, žensko pismo i ženske studije”. *Novi izraz* (85/86): 75–85. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1055584>
- Svirčev, Žarka (2009). „Ginokritika i metodika nastave književnosti”. *Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* 13: 153–168. <https://generojournal.org/genero-13-2009-sr.html>
- Svirčev, Žarka (2020). „Centar za ženske studije između dva svetska rata”. U: *Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society* (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 301–308. Beograd: Etnografski institut SANU. <https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву>
- Svirčev, Žarka (2024). „Feministički diskurs neoavangardnih tekstova Judite Šalgo”. U: *Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova / The Identity of Female Artist in Serbian Modern Art: collection of papers* (ured. Nataša Crnjanski), 165–179. Novi Sad: Akademija umetnosti.
- Šiljak, Zilka Spahić (2019). *Sociologija roda – feministička kritika*. Sarajevo: TPO fondacija.
- Todorić Milićević, Teodora (2019). „Od ulice do učionice: feministički aktivizam i teorija u Srbiji u 1990-im i 2000-im”. *Genero: časopis za feminističku teoriju i studije kulture* (23): 197–216. <https://doi.org/10.18485/genero.2019.23.1.9>
- Tymoczko, Maria (2010) (ed.). *Translation, Resistance, Activism*. Amherst: University of Massachusetts Press.
- Uskoković, Vuk i Mina Damnjanović (2021). *Analiza LGBTIQ tematike u udžbenicima na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore i Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu*. Beograd: Labris. <https://lgbtprogres.me/publikacije/analiza-lgbtiq-tematike-u-udzbenicima-na-fpn-univerziteta-crne-gore-i-fpn-univerziteta-u-beogradu/>
- Van Dijk, Teun A. (2008). *Discourse and Power*. Basingstoke; New York: Palgrave Macmillan.
- Venuti, Lawrence (2008)². *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London and New York: Routledge.
- Verginella, Marta & Irena Selišnik (2018). "Vidnost in nevidnost žensk zgodovina žensk in študije spolov v Sloveniji". *Javnost – The Public* 25 (1): S1–S17. <https://doi.org/10.1080/13183222.2018.1554308>
- Vujadinović, Dragica i Zorana Antonijević (2019). *Rodna ravnopravnost u visokom obrazovanju: koncepti, prakse i izazovi*. Novi Sad: Akademska knjiga.

Zaharijević, Adriana (2008) (prir.). *Neko je rekao feminizam?: kako je feminizam uticao na žene XXI veka*. Beograd: Heinrich Böll Stiftung, Regionalna kancelarija za Jugoistočnu Evropu.

Zaharijević, Adriana (2017). „The Strange Case of Yugoslav Feminism: Feminism and Socialism in ‘the East’”. *The Cultural Life of Capitalism in Yugoslavia* 1 (2): 135–157.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

Пријава теме докторске дисертације –
БИОБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Александра Петровић

Број досијеа:
202230017

Радни наслов теме докторске дисертације

Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској
периодици од 1978. године

Биографија кандидата

Александра Петровић је рођена 1997. године у Гњилану. Дипломирала је српску књижевност и језик са компаратистиком на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2021. године с просеком 9,54. Мастер студије завршила је на истом факултету 2022. године с просеком 10,00, одбранивши рад с темом „Откривање света мајки: мајчинство у романима и поезији Тање Ступар Трифуновић”. На Филолошком факултету је усписала докторске академске студије 2022. године, а 2024. положила све испите с просечном оценом 10,00. Од марта 2023. године запослена је као истраживачица приправница на одељењу „Периодика у историји српске књижевности и културе” на Институту за књижевност и уметност у Београду. Области интересовања: женска књижевност, феминистичка теорија и критика, студије периодике.

Списак објављених научних и стручних радова кандидата

1. Петровић, А. (2021). „Нова јеванђеља и отпор репресији: *Мајстор и Маргарита* М. Булгакова, *Време чуда* Б. Пекића и *Јеванђеље по Исусу Христу* Ж. Сарاماга”. *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима* 16, 253–269.
<http://dirikum.org.rs/864/>

2. Петровић, А. (2023). „Портрет интелектуалца: феминистички часопис *Женски покрет* (1920–1938) о српским критичарима и писцима”. *Serbian Studies Research* 14 (1), 139–158. <http://dirikum.org.rs/1120/>

3. Петровић, А. (2024). „Мајчинско присуство као шанса за постојање у романима Биљане Јовановић *Пада Авала* и *Пси и остали*”. У: Анђелковић, М., Секулић, М. (уред.) (2024). *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са XV научног скупа младих филолога Србије, одржаног 1. априла 2023. године на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Књ. 2.* (стр. 255–266). Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет. <http://dirikum.org.rs/1233/>

4. Петровић, А. (2024). „О култури насиља и женском искуству: проза и поезија Тање Ступар Трифуновић”. *Antropologija* 24 (1), 97–121. <https://www.antropologija.com/index.php/an/issue/view/47>

5. Petrović, A. (2024). „Dramski kontrapunkt Biljane Jovanović”. U: Crnjanski, N. (ured.) (2024). *Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova* (str. 271–284). Novi Sad: Akademija umetnosti. https://doi.org/10.18485/uns_arsfid.2024.ch16

6. Petrović, A. (2024). „August Cesarec i Zofka Kveder: argumenti za revoluciju i protiv nje”. *Up&Underground* (45–46), 74–81. <http://dirikum.org.rs/1359/>

Прикази

Петровић, А. (2024). „Домети добротворног деловања: о раду Материнског удружења (1904–1941)” (Јасмина В. Милановић, *Материнско удружење*, Београд: Институт за савремену историју: Еволута, 2023). *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе* 14 (14): 277–283. <https://journal.knjizenstvo.rs/index.php/knjizenstvo/article/view/468>

Деловодни број: УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИМЉЕНО: 12-05-2025			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	917/3		

КАТЕДРА ЗА Кликните да бисте почели унос текста.

ПРЕДЛОГ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Александра Петровић

Број досијеа:
202230017

Радни наслов теме докторске дисертације

Феминистичка теорија, критика и тумачење књижевности у (пост)југословенској периодици од 1978. године

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Наука о књижевности, теорија књижевности, српска књижевност, студије културе

Предлог ментора докторске дисертације

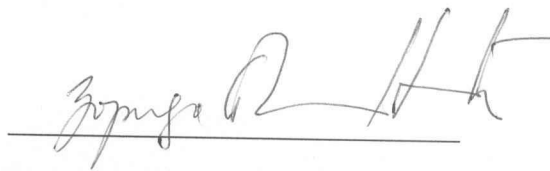
Проф. др Ана Коларић

Др Жарка Свирчев

1) Катедра за ОПШТУ КЊИЖЕВНОСТ И ТЕОРИЈУ КЊИЖЕВНОСТИ је **САГЛАСНА** са предложеном темом докторске дисертације и предлогом ментора и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

2) Катедра за _____ је **САГЛАСНА** са предложеном темом докторске дисертације уз промену предложеног ментора, за шта је кандидат дао сагласност која се налази у прилогу, и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

3) Катедра је закључила да предложена тема **не припада ужој научној области** која се изучава на Катедри и Пријаву теме на разматрање упућује Катедри за _____, која у року од 30 дана треба Већу докторских академских студија Филолошког факултета, преко Архиве, да упути предлог састава Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Зорица Бечановић Николић', written over a horizontal line.

Проф. др Зорица Бечановић Николић
Управница
Катедре за општу књижевност и теорију књижевности

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР

Име и презиме:

Ана Коларић

Звање:

Ванредна професорка

Факултет или институција:

Универзитет у Београду – Филолошки факултет

Ужа област
научноистраживачког рада:

Наука о књижевности

Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се **приложеном табелом из акредитације (m_tabela)**.
Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).

Проф. др Ана Коларић налази се на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета.

1.

2.

3.

4.

5.

Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР	
Име и презиме:	Жарка Свирчев
Звање:	Виша научна сарадница
Факултет или институција:	Институт за књижевност и уметност, Београд
Ужа област научноистраживачког рада:	Наука о књижевности
Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се приложеном табелом из акредитације (m_tabela). Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).	
1. Svirčev, Žarka (2024). „Feministički diskurs neoavangardnih tekstova Judite Šalgo”. U: <i>Identitet umetnice u srpskoj modernoj umetnosti: zbornik radova / The Identity of Female Artist in Serbian Modern Art: collection of papers</i> (ured. Nataša Crnjanski), 165–179. Novi Sad: Akademija umetnosti.	
2. Свирчев, Жарка (2022). „Феминистичке студије периодике и авангарда”. <i>Књижевна историја</i> 54 (177): 145–166. https://doi.org/10.18485/kis.2022.54.177.6	
3. Свирчев, Жарка (2021). „Уреднице авангардних часописа”. <i>Књижевна историја</i> 53 (175): 105–129. https://knjizevnaistorija.rs/index.php/home/article/view/252/201	
4. Svirčev, Žarka (2020). „Centar za ženske studije između dva svetska rata”. U: <i>Naučnice u društvu / Women Scholars and Scientists in Society</i> (ured. Lada Stevanović, Mladena Prelić i Miroslava Lukić Krstanović), 301–308. Beograd: Etnografski institut SANU. https://etno-institut.co.rs/зборник-радова/научнице-у-друштву	
5. Свирчев, Жарка (2018). <i>Авангардисткиње. Оглед о српској (женској) авангардној књижевности</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност.	
Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања менторства:	Потпис предложеног ментора*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ И 1. ЧЛАН

Име и презиме:	Јелена Милинковић
Звање:	Виша научна сарадница
Факултет или институција:	Институт за књижевност и уметност, Београд
Ужа област научноистраживачког рада:	Наука о књижевности
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1. Milinković, Jelena (2024) <i>Avangardni časopis „Dan“: urednikovanje Ksenije Atanasijević i slučaj Anđelije Lazarević</i>. Književna istorija, 56 (182). pp. 245-264. ISSN 0350-6428, M23	
2. Milinković, Jelena (2022) <i>Lessons from the Past: The Right to Abortion in Three Pictures</i>. Slavia Meridionalis, 22. ISSN 2392-2400, M23	
3. Milinković, Jelena (2021) <i>Feminističke studije periodike: od heuristike do interpretacije i evaluacije</i>. Glasnik Etnografskog instituta SANU, 69 (2). pp. 323-343. ISSN 0350-0861, M23	
4. Milinković, Jelena (2024) <i>Revolucija u jugoslovenskoj feminističkoj štampi (1918-1940) i njene književne manifestacije</i>. In: Književnost i revolucije: zbornik radova. Zagreb: FF Press, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, pp. 275-287. ISBN 978-953-379-091-6, M44	
5. Milinković, Jelena (2022) <i>Ženska književnost i periodika: Misao (1919–1937) u kontekstu femino filmnih časopisa</i>. Beograd: Institut za književnost i umetnost. ISBN 978-86-7095-313-0, M41	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:

Катарина Лончаревић

Звање:

Ванредна професорка

Факултет или институција:

Факултет политичких наука Универзитета у Београду

Ужа област
научноистраживачког рада:

Студије рода

Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се **приложеном табелом из акредитације (*d_tabela*)** или **библиографијом** из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.

Проф. др Катарина Лончаревић налази се на листи наставника Факултета политичких наука Универзитета у Београду.

1.

Katarina Lončarević. 2021. „Časopis Ženski pokret o Kseniji Atanasijević.” U *Ženski pokret (1920–1938): zbornik radova*, uredile Jelena Milinković i Žarka Svirčev, 323–338. Beograd: Institut za književnost i umetnost. ISBN 978-86-7095-284-3 (**M14**)

2.

Katarina Lončarević. 2022. *Pobuna potčinjenih znanja: uvod u feminističke epistemologije*. Beograd: Centar za studije roda i politike Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu. ISBN 978-86-6425-099-3

3.

Katarina Lončarević i Marko Simendić. 2022. “From “Brilliant Study” To “One Woman’s Outcry against Her Nature”: “The Second Sex” in the 1950s American Scientific Journals.” *Bulletin of the Institute of Ethnography SASA* 70 (1): 225–249. ISSN 0350-086; online ISSN 2334-8259, <https://doi.org/10.2298/GEI2201223L> (**ERIH**)

4.

Angeliki Sifaki, C. L. Quinan, **Katarina Lončarević.** 2022. „When Homonationalism Meets Femonationalism Meets Ablenationalism: Contextualised Interventions in Feminist Teaching.” In *Homonationalism, Femonationalism and Ablenationalism. Critical Pedagogies Contextualised*, edited by Angeliki Sifaki, C. L. Quinan and Katarina Lončarević, 16–28. London and New York: Routledge. doi: 10.4324/b22813-4 ISBN: 978-0-367-71565-6 (hbk) ISBN: 978-0-367-71568-7 (pbk)

5.

Katarina Lončarević. 2021. ““The Second Sex” in 1950s American Popular Journals.” *Issues in Ethnology and Anthropology* 16 (4): 1123–1147. ISSN 0353-1589, <https://doi.org/10.21301/eap.v16i4.6> (**ERIH**)

Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.

Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
----------------------------	------------------------------------

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:

Жељка Јанковић

Звање:

Доценткиња

Факултет или институција:

Универзитет у Београду

Ужа област
научноистраживачког рада:

Романистика

Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се **приложеном табелом из акредитације (*d_tabela*)** или **библиографијом** из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.

Др Жељка Јанковић налази се на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета.

1.

2.

3.

4.

5.

Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.

Датум прихватања чланства:

Потпис предложеног члана Комисије*

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>

Re: Saglasnost

1 message

Zarka Svircev <zarkasv@yahoo.com>
Reply-To: Zarka Svircev <zarkasv@yahoo.com>
To: Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>

Thu, May 8, 2025 at 8:45 AM

Draga Ana,

Potvrđujem usmeni dogovor u vezi sa komentorstvom Aleksandri Petrović.
Radujem se saradnji!

Pozdrav,
Žarka

On Thursday, May 8, 2025 at 08:41:56 AM GMT+2, Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com> wrote:

Draga Žarka,

Usmeno smo se već dogovorile da ćeš zajedno sa mnom biti mentorka Aleksandri Petrović.
Molim te da mi potvrdiš da si saglasna s tim dogovorom.

Pozdrav,
Ana Kolaric

Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>

Re: komisija

1 message

Katarina Loncarevic <katarina.loncarevic@gmail.com>

Thu, May 8, 2025 at 9:37 AM

To: Jelena Milinkovic <jelmilinkovic@gmail.com>

Cc: Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>, Zeljka Jankovic <zhaps_kg@hotmail.com>

Draga Ana,
Saglasna sam sa predlogom da budem u komisiji.
Puno pozdrava,
Katarina

Katarina Lončarević
Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka
University of Belgrade – Faculty of Political Science
<https://orcid.org/0000-0001-5088-8659>
<https://fvm.academia.edu/KatarinaLoncarevic>

On Thu, 8 May 2025 at 08:51, Jelena Milinkovic <jelmilinkovic@gmail.com> wrote:
Draga Ana, drage koleginice,

Saglasna sam sa predlogom da budem članica komisije za odobrenje teme doktorske disertacije Aleksandre Petrović. Takođe sam saglasna sa predlogom da budem predsednica komisije.

Srdačan pozdrav svima,

Jelena

On Thu, 8 May 2025 at 08:45, Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com> wrote:
Drage koleginice,

Pitala sam vas da budete u komisiji za odobrenje teme doktorske disertacije Aleksandre Petrović.
U usmenom razgovoru sve ste prihvatile poziv.
Sada vas molim da mi potvrdite da ste saglasne s predlogom i u poruci.
Jelena, da li bi ti bila predsednica komisije?

Hvala unapred.

Pozdrav,
Ana Kolaric

—
Jelena Milinković, viša naučna saradnica
Institut za književnost i umetnost, Beograd
web: www.ikum.org.rs
e-mail: jelmilinkovic@gmail.com

8.5.2025. 10:59

Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>

Re: komisija

1 message

Zeljka Jankovic <zhaps_kg@hotmail.com>
To: Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>

Thu, May 8, 2025 at 10:16 AM

Драга Ана,

Уз захвалност на позиву, потврђујем да сам сагласна да будем у Комисији.

Срдачан поздрав,
Жељка Јанковић

From: Ana Kolaric <ana.kolaric16@gmail.com>**Sent:** Thursday, May 8, 2025 8:45 AM**To:** Jelena Milinkovic <jelmilinkovic@gmail.com>; Katarina Loncarevic <katarina.loncarevic@gmail.com>;
Zeljka Jankovic <zhaps_kg@hotmail.com>**Subject:** komisija

Drage koleginice,

Pitala sam vas da budete u komisiji za odobrenje teme doktorske disertacije Aleksandre Petrović.

U usmenom razgovoru sve ste prihvatile poziv.

Sada vas molim da mi potvrdite da ste saglasne s predlogom i u poruci.

Jelena, da li bi ti bila predsednica komisije?

Hvala unapred.

Pozdrav,
Ana Kolaric

На основу чланова 46 и 76 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, чланова 33 и 35 Закона о високом образовању и члана 2 Правилника о Већу докторских студија Филолошког факултета, Веће докторских студија Филолошког факултета на VI редовној (електронској) седници одржаној од 13. до 15. маја 2025. године, донело је

О Д Л У К У

I

Даје се сагласност на пријаву теме, предлог чланова комисије, као и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације, коју је поднела мср Александра Петровић, бр. досијеа 2022/30017.

II

Одлуку о сагласности на пријаву теме, предлог чланова комисије и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације доставити Наставно-научном већу Филолошког факултета на усвајање.

Председник Већа докторских студија
Филолошког факултета

Проф. др Веран Станојевић

Доставити:

- Наставно-научном већу,
- Председнику Већа докторских студија,
- Центру за докторске студије,
- Архиви.